

SWESEMs riktlinjer för vetenskapligt arbete, systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete samt risk-nytta värdering under specialisttjänstgöringsutbildning i akutsjukvård

För att uppnå specialistkompetens skall det självständiga skriftliga arbetet enligt vetenskapliga principer (vetenskapligt arbete, delmål a5), systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete (delmål a4) samt risk-nytta värdering utifrån olika behandlingsalternativ (delmål c7) genomföras inom ramen för specialisttjänstgöring enligt SOSFS 2015:18 inledande kapitel.

Det skriftliga arbetet enligt vetenskapliga principer, det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet samt risk-nytta värderingen kan kombineras. Kärnan i ett vetenskapligt arbete är den vetenskapliga frågeställningen, att det finns en hypotes och ett syfte.

Specialisttjänstgöringsläkare (ST-läkare) som disputerat får tillgodoräkna sig avhandlingsarbetet som vetenskapligt arbete, men SWESEM rekommenderar att ST-läkaren gör ett kvalitetsarbete enligt delmål a4 och en risk-nytta värdering enligt delmål c7. SWESEM anser inte att examensarbete från grundutbildningen utgör ett underlag för godkännande av vetenskapligt arbete under specialisttjänstgöringsutbildningen.

Med utgångspunkt från delmål a5, SOSFS 2015:8, rekommenderar SWESEM:

-att ämnet för det vetenskapliga arbetet är akutsjukvård

-att handledaren är disputerad

-att bihandledaren är specialist i akutsjukvård om det inte finns en disputerad akutläkare som handledare

-att det vetenskapliga arbetet genomförs under specialisttjänstgöringsutbildningen

-att det vetenskapliga arbetet är av sådan kvalitet att det kan presenteras i vetenskapligt forum, exempelvis nationellt/internationellt möte och/eller publikation i relevant vetenskaplig tidskrift

Utöver det skriftliga vetenskapliga arbetet skall ST-läkaren delta i vetenskapliga kurser för att tillgodogöra sig kännedom om etiska föreskrifter vid forskning, förståelse för statistisk samt vetenskaplig metodik.

Det vetenskapliga arbetet bör innehålla:

- Syfte, frågeställning och hypotes
- Bakgrund
- Metodbeskrivning och studiedesign
- Relevanta forskningsetiska överväganden
- Resultat
- Diskussion som utgår ifrån de egna resultaten
- Reflektion kring möjlig patient- eller verksamhetsnytta
- Slutsats

Tidsomfattningen för det vetenskapliga arbetet skall, enligt SWESEM motsvara minst tio veckors heltidsarbete, exklusive vetenskapliga kurser. Tiden ska disponeras så att förberedelser för skriftlig redovisning och muntligt försvar inrymmer. Arbetet redovisas enligt lokala direktiv. Det slutliga resultatet skall enligt delmål a5 samt i förekommande fall a4 och c7 intygas godkänt av handledare.

Med utgångspunkt från delmål a4, rörande systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete, rekommenderar SWESEM:

- att arbetet reflekterar ett systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete inom akutsjukvård
- att ST-läkaren har varit drivande i genomförande av arbetet
- att resultatet bör vara av betydelse för verksamhetens utveckling
- att handledare är specialistläkare i akutsjukvård/ specialistsjuksköterska i akutsjukvård eller prehospital sjukvård
- att kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet genomförs under ST-utbildningen

Med utgångspunkt från delmål c7, rörande risk-nytta värdering utifrån olika behandlingsalternativ, rekommenderar SWESEM:

- att arbetet följer SWESEMs rekommendationer för det vetenskapliga arbetet, enligt ovan

Bilaga, delmål från Socialstyrelsens målbeskrivning i akutsjukvård:

Delmål a5 Medicinsk vetenskap	Utbildnings- aktiviteter	Uppföljning
Den specialistkompetenta läkaren ska – uppvisa fördjupade kunskaper om medicinskt vetenskapliga metoder och etiska principer – kunna kritiskt granska och värdera medicinsk vetenskaplig information – uppvisa ett medicinskt vetenskapligt förhållningssätt till rutiner och arbetssätt i det dagliga arbetet	Klinisk tjänstgöring under handledning	Intyg om genomförda utbildningsaktiviteter och uppfyllda kompetenskrav utfärdat av handledare
	Självständigt skriftligt arbete enligt vetenskapliga principer	Intyg om genomförda utbildningsaktiviteter och uppfyllda kompetenskrav utfärdat av handledare
	Deltagande i en eller flera kurser	Intyg om genomförda utbildningsaktiviteter och uppfyllda kompetenskrav utfärdat av kursledare eller handledare
	<i>Allmänna råd</i> Deltagande i seminarium Deltagande i större yrkesrelaterad sammankomst	

Delmål a4 Systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete	Utbildnings- aktiviteter	Uppföljning
Den specialistkompetenta läkaren ska – kunna kritiskt granska den egna verksamheten och kunna genomföra en risk- och händelseanalys – kunna ta ett ansvar för att förbättrande åtgärder, processer och rutiner för patientnytta genomförs systematiskt – kunna ta ett ansvar för integreringen av nya tekniker och metoder i det dagliga hälso- och sjukvårdsarbetet	Klinisk tjänstgöring under handledning	Intyg om genomförda utbildningsaktiviteter och uppfyllda kompetenskrav utfärdat av handledare
	Kvalitets- och utvecklingsarbete	Intyg om genomförda utbildningsaktiviteter och uppfyllda kompetenskrav utfärdat av handledare
	Allmänna råd Deltagande i seminarium Deltagande i större yrkesrelaterad sammankomst	

Delmål c7	Utbildnings- aktiviteter	Uppföljning
Den specialistkompetenta läkaren ska – behärska risk-nyttavärdering för olika handläggningsalternativ ur ett medicinskt, etiskt och logistiskt perspektiv samt ur ett patientsäkerhetsperspektiv för patienter i alla åldrar	Klinisk tjänstgöring under handledning vid en eller flera enheter som bedriver sådan verksamhet eller handlägger sådana ärenden	Intyg om genomförda utbildningsaktiviteter och uppfyllda kompetenskrav utfärdat av handledare
	Självständigt skriftligt arbete enligt vetenskapliga principer	Intyg om genomförda utbildningsaktiviteter och uppfyllda kompetenskrav utfärdat av handledare
	Allmänna råd Medsittning Träning i simulerad miljö	